

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f. Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XIII. évfolyam.

Vasárnap 1904. évi augusztus 14-én.

33. szám.

Egy társadalmi baj.

Kötetekre megy, mit a nevelésről általában, s a nőnevelésről különösen is írtak már a tanügy férfiai; ennek dacára ha történt is e téren valami, alapjában véve az most is a régiben maradt. A nők testi nevelését, illetve annak teljes elhanyagolását értjük itt.

Minden, s így szellemi kepeségeinknek is, alapja: az ép egészséges testi szervezet. Ezt fentartani, sőt gyarapítani lenne tehát az első és fő feladat. Ennek azonban fájdalom ma két nagy — lehet mondani legyőzhetlen akadálya van, ez: az előítélet és oktalan fényűzés.

Az előkelő körökben — meg nem gondolva azt, hogy a szépség első feltétele az egészség, tehát az üde piros, szóval egészséges arczszin — a mamáknál ma is azon ferde nézet uralkodik és azon igyekeznek, hogy leányuk halvány, érdekes arczu és lehetőleg karcsu legyen; hogy ezt elérjék, először a szabad levegőtől úgyszólván elzárják őket, mert hát a hideg, a szél, a meleg, a napsugár egyiránt árt az arczbőrnek; aztán sokat ne egyék, mert valahogy el találna hízni, s végre hogy „alakja“ legyen, már gyermek korában kezdik fűzni; ezt némelyek annyira viszik, hogy a szánandó teremtések bál vagy más ilyen alkalmakkor lélegzetet is alig vehetnek.

Hogy e következetesen keresztülvitt rendszernek, e valódi kínzásnak mily hát-

rányai vannak, és mit szenved a gyomor s az egész organizmus — minden józan eszű ember beláthatja.

Másik: az oktalan vagyis a tehetséget meghaladó fényűzés. Ma már nemcsak azok, kiknek módjukban áll, de a kevésbé tehetséges társadalmi osztályok, tehát a polgárság és iparosok nőinek és leányainak nagy része is — utánozni akarván az előkelőket — drága kalapot hord, selyem és bársonyba öltözködik. Ennek meg kell lenni, kerüljön bármibe. A szükségtelenre kell-vén a pénz, természetesen hogy nem telik a legszükségesebbre! hogy teljék a divatos öltözetre meg kell szorítani a gyomort, ki nézi azt mit eszünk, a hasba nem láthat senki, ennek még azon előnye is van, hogy karcsuvá tesz. Ily helyen: gyenge kávé kétszer naponta, délre rántott vagy kemény-magos leves és rossz főzelék képezik a rendes kosztot; táplálóbb ételek, sült, tojás és hus csak ritkán vagy csekély adagban jönnek az asztalra.

Tehát ennek ismét csak a test adja meg az arát. Rendes következményei: a különféle gyomor- és emésztési bajok, vérszegénység, sápadt arczszin, általános gyengeség és a többi. Tisztelet a csekély kivételeknek, de ezek jellemzik az ifjú nemzedéket; az ember fél a gondolattól: mily nők és anyák lesznek ezek!

Eljövén az idő s készen lévén a stáfirung a leány férjhez is megy; de csak most tűnik fel a baj a maga teljes valóságában, most lépnek fel a szerencsétlen

nevelés rettenetes következményei. Az ily gyenge fejletlen teremtés az első gyermeknél tönkre megy, vagy sorvasztó holtig tartó betegségbe esik, gyermekét táplálni képtelen, egész élete nyomorúság és folytonos nyögés. Képzeltető a férj állapota, ki élettárs, segítség helyett csak új bajt vett a nyakába; és mi lesz az ily családból? S a jövő nemzedék!

Ezek a hiúság, s a szülői tudatlanság és előítélet borzasztó következményei.

Nem nagyítunk, de városi nőink legáltalában fele ilyen; ez az oka, hogy — nézünk szét magunk közt a közelben — egész családok elcsenevészednek vagy kihalnak; ujak pedig ezt nem pótolják. Azért sok város lakossága fogy.

A család alapja a nő; s legyünk tisztában azzal: hogy — eltekintve az élet különben is nehéz küzdelmeitől — csak egészséges és testileg eléggé fejlett nő képes e nehéz feladatnak megfelelni, s hivatását kellőleg betölteni, azért oly nevelést adjunk a nőnek, hogy e nehéz de egyúttal magasztos hivatásának megfelelhessen.

Ez az első és fő dolog, s csak azután jön a tudományos képzettség, a francia nyelv, a zongora és a többi. Ne tudákos és idegen nyelveket gagyogó papagájokat, divatbabokat, de életrevaló egészséges anyákat neveljünk, mert a hazának, a magyar fajnak ép erős nemzedékre van szüksége, hogy megaljúk a helyet és bizton nézzünk a jövő elé.

Tárca.

Utirajzok.

Írta: Ifj. Buócz Béla.

Folytatás.

Vajda Hunyadrol kiindulva keletnek vettük utunkat és mintegy két órai gyaloglás után beértünk Kalánra. Utunk szurtos kis román falucskákon vezetett keresztül, melyeknek csak az az érdekességük, ami különben egész Hunyad vármegyét jellemzi, hogy a templomok tornya mind a Vajda-Hunyadi vaskastély tornyának mintájára épült. Kitűnt csinoságával, tisztaságával a többi község közül Hosdát, melynek lakói nagyrészt magyarok. — Kalán nagyon jó benyomást tesz a szemlélőre, az egész a gyári munkások telepe szép, egyenes utcákkal, csinos kis házakkal, arnyékos fasorokkal. A községtől balra elterülő vasgyár szinte kizárólag kályhák öntésével foglalkozik, bányája nincs, a nyers ércet a Vajda-Hunyadi és más kohókból kapja.

A falutól mintegy fél órányira fekszik Kalán-fürdő, csinos völgyben, erdő szomszédságában. Utunk erre vivén, betértünk ide is, de az egész fürdőben nem sok látivalónk akadt. Kezdetleges parányi kis fürdő, elhanyagolt állapotban, vendége nagyon kevés, inkább a környék közönségének vasárnapi kirándulohelye. Nem nagy érdeklődéssel nézegettük az egész

videket, már a masnapi kirándulás tervet forgattuk agyunkban, érdeklődésünket egészen leköttette a „Csetatye Boli“, melyet az nap voltunk meglátogatandók. Előbb azonban még egy gyönyörű vidéken mentünk át, a kies hatszegi völgyön utaztunk keresztül. Kora hajnalban utunk fel Kalán-fürdő állomáson a vonatra, a hosszan elnyúló hatszegi völgyon nem akarván végig gyalogni. Jofajta vicinálison utazva, annak sebessége nem akadályozott meg abban, hogy végigélvezzük az egész vidék összes szépségeit. — Meredek, szirtes hegységek közt terül el a széles völgy, melyen a szeszélyes Sztrigy folyik keresztül sziklás medrben. A vasuti vonaltól balra terülnek el a Déváról látott kudzsi havasok, melyeknek egyik előhegyén szeszélyes alakú várom csonka maradványai nyúlnak az ég felé. Szemben pedig mindinkább kibontakozik a Retyezát a messzeségből és teljes pompájukban látszanak óriási magasságú sziklás bércei. A szép képet kiegészíti a kisdud hatszegi várom, mely a vasuti töltéstől jobbra, egy meredek, erdővel borított hegy százados fái között tűnik elő.

Puj állomáson kiszállottunk, hogy a Ponor-Ohabai eltűnő patakot fölkeressük. Ponoron athaladva keskeny völgybe értünk, kellemes hűvös uton haladtunk egészen Ponor-Ohabáig.

Földhöz ragadt, szegény román nép lakja e vidéket, nyomorúságos kinézésű, minden rend nélkül összetakolt viskók tomkelegében. De népe

rendkívül barátságos. Beérve a faluba, az egyik fordulónál játszó gyerekeket pillantottunk meg, akik alig hogy észrevettek, abbahagytak játékukat és hangos örömrivalgással futottak elbűnk. A lármará csakhamar összegyűlt a falu nepe, körülfogott bennünket apraja-nagyja, elszedegettek felőntöket, még hatizsakunkat is majd letéptek és úgy vitték az eltűnő patakhoz. Meredek hegyet kellett megmásznunk, ahonnan az egész vidék festői látkepe elénk tárult. Puskas vezetők is akadt, ki buzgó igyekezettel törté a magyar nyelvet és figyelmeztetett az összes látivalókra.

Kopár, sziklás hegy oldalából folyik ki lassúcsobogással a Ponorulni patak, mintegy 20-25 méter magas barlang nyílásából. Egykor gyönyörű vízesést képezve hullott alá a völgybe, de most már teljesen alámosta a sziklát és egy mély hegyszakadék alján folyik tovább. Állítólag nem messze a barlang bejáratától egy 60 méter magas óriási terem volna és vezetők állítása szerint a barlangon át kijuthatni azon völgybe, hol a patak a hegységben eltűnik. Utja a hegy gyomrában 3 kilométer lehet. Időnk nem engedte, hogy a barlangba behatoljunk, mert egy jégbarlang megtekintését vettük fel tervünkbe, mely Ponor felett lett volna. Bucsút vettünk tehát buzgó kísérbinktől, egy-egy cigarettával boldogga téve őket miközben sikerült csoportképet fenyképeztünk le, igazi tipikus oláh alakokból. Különösen feltűnő a leányok szépsége.

Az anyák, nevelők és gyámok pedig, kikre a leányok nevelése bízva van, szakszaksan az előítélet, avult szokások, a divat s nem tudom mivel, és feladatuknak tekintésük növendékeiknek ne csak szellemi, de testi neveléséről is gondoskodni; sőt ezt első és legszentebb hivatásuknak ismerjék, mert ezáltal nemcsak az ő javukat munkálják, de a hazának is tesznek szolgálatot.

Országos dalárünnepély Lugoson.

A lugosi „Magyar Dal és Zene-Egyesület”, az ország legregibb dalegyesületeinek egyike, ez évi augusztus hó 20 és 21 én ünnepi fennállásának 50 éves évfordulóját, kapcsolatban új egyleti zászlója felavatásával, A védnökséget Pogány Károly, Krassó Szörény vármegye főispánja, a zászlóanyai tisztséget pedig a dalegyesület elnökének, Isssekutz Aurel megyei főjegyzőnek neje vállalta el. A rendezőbizottság a legszélesebb körű tevékenységet fejt ki arra nézve, hogy az ünnepély a lehető legfényesebb legyen és az előjelekből ítélve ez ünnepély méltán fog sorakozni amaz ünnepélyek sikeréhez, melyek a magyar dal dicsőítésére voltak eddig rendezve. Eddig 20 dalárda testületi megjelenése van bejelentve, közöttük a „Verseci magyar dalkör” és a „Verseci iparosok dalegylete”, 24 pedig képviselteti magát, úgy, hogy a bejelentett dalosok száma a 900-at már is meghaladja. Az összes bejelentett vendégek elvételéről az egyesület gondoskodik díjmentesen és ugyancsak vendégeül látja a diszlakomán az összes daltesvéreket és a saját képviselőit. Az ünnepélyre meghívott küldöttség útján dr. Berzeviczy Albert vallás és közoktatásügyi miniszter úr is.

Az ünnepélyek sorrendje a következőkben állapított meg:

Első nap.

Augusztus hó 20-án. 1. Diszközgyűlés, délután 3 órakor. 2. Diszhangverseny délután 5 órakor. 3. Megkoszorúzása, Wosching Konrád a „Lugosi Magyar Dal- és Zeneegyesület” alapítója sirjának est 1/2 órakor. 4. Szerenádok: a) Pogány Károlyné született Teleki Leoni grófnő védnök; b) és Isssekutz Aurelné zászlónya tiszteletére. 5. Ismerkedési est a „Concordia” szálló kerti helyiségében, melynek folyamán az ünnepélyen testületileg megjelenő egyesületek műsor szerint egy-egy dalt énekelnek. Kezdeté est 9 órakor.

Második nap.

Augusztus hó 21-én. 1. Zászlószentelés, a mely kezdetét veszi d. e. 10 órakor az ünnepélyes isteni tisztelettel, melynek részét a „Lugosi Magyar Dal- és Zene egyesület” látja el,

De persze nem soká tart ez náluk, a szeracsika és más kendőző szerek már 25 éves korukban vénasszonyokká teszik őket. Sajátszerű a viselkedésük is, különösen érdekes hajfonatuk, melyet csak két-három községben láttunk.

Délelőtt 10 óra volt, mire visszaértünk Ponorra, hol egy 700 méteres hegyet kellett megmászunk, hogy az állítólagos jégbarlanghoz érjünk. Ez volt talán egész kirándulásunk alatt legkellemetlenebb, legfárasztóbb utunk. A nap izzón tüzött hátunkra, a szakadékokban, melyen utunk átvezetett, tikkasztó hőség fogadott. Az izzadság csak úgy patakzott alá homlokunkról, torkunk kiszaradt, víz pedig sehhol se volt található. És mi ezt a borzasztó utat hiába tettük meg. Nagy kinnal felvergődöttünk a hegy gerincére, melyen túl a barlang jelezve volt, de hiába kutattuk át a vidéket, a barlang nyomára akadni sehogy se tudtunk. Végre egy oláh pásztort pillantottunk meg egy fa alatt alva. Fellármáztuk, kérdezősködtünk a barlang után, de az annak létezéséről nem tudott semmit sem. Mit tegyünk? Elátkoztuk azt a lexikont, mely a jégbarlangot említette, el az oláhokat, akik utba igazítottak, igaz, hogy nem tudtuk magunkat jól megértetni velük, mert édes keveset értettük nyelvüket. Ekkor már negyed egy óra volt. Egy órakor indul a vonat a Csetátye Boli felé, azt mindenáron el akartuk érni, hogy annyi időt ne veszítsünk. A legközelebbi állomás azonban meglehetősen távol feküdt a hegy aljában. Neki indultunk tehát torony irányában, úttalan utakon, árkon bokron keresztül vagtattunk le a hegyen. Lélekzetünk már szinte elakadt, hatizsákunk atalvető szíja a nagy rázkódástól leszakadt, de az utat mégis

ezt követi az egyesületi új zászló felszentelése; és a szög beverése. 2. Diszbeled — az ünnepélyen megjelent dalegyesületek tagjainak tiszteletére, — a melynél az ünnepélyen megjelenő dalárvendégek az ünneplő dalegyesület vendégei. 3. Hangverseny a „Concordia” szálló kerti helyiségében d. u. 1/2 órakor, — a melynek műsorában az ünnepélyen megjelent dalegyesületek egy-egy dalt énekelnek, — ezt követi ugyanott a táncmulatság.

Harmadik nap.

Augusztus hó 22-én. Kirándulás — ha elegendő a jelentkező — az Aldunara és Herkulesfürdőre.

NAPI HIREK

A Fehértemplomi kir. törvényszék új elnöke. Ő Felsege a király Dr. Góth Ferenc temesvári kir. táblai titkár a fehértemplomi kir. törvényszék elnökévé nevezte ki.

Dessewffy püspök 47 éves pap.

Dessewffy Sandor v. b. t. tanácsos, megyes püspök, aki tudvalevőleg Reichenhallban üdül, tegnap ünnepelte aldozarságának 47-ik évfordulóját, mely alkalomból az agg egyházfejedelem elhalmoztak minden oldalról szerencsekívánatokkal.

Nyugalmozás. A m. kir. vallás és közoktatási miniszter Wezenkovics Lázár tornatanítót a helybeli szerb népiskolákban saját kérelmére nyugalomba helyezte.

Kozsa Györgyöt elítélték. Mult szombaton, f. hó 6-án mondott ítéletet a fehértemplomi kir. törvényszék Kozsa György v. j. k. ügyvédre, aki július 14-én egy verseci 5 1/2 éves kis leánykán erőszakot követett el. A törvényszék Kozsát 6 évi fegyházra ítélte.

Sport. Mult vasárnap, augusztus hó 7-én lépett harmadszor a közönség elé tornaegyletünk footballcsapata, hogy az e téren tett haladásáról tanuságot tegyen. Ellenfél a lugosi sportclubb csapata volt, melylyel a mult évben kétszer mérkőzött meg csapatunk. Érdekes tanuságot szolgáltat ezen mérkőzés is. Bizonyoságot tett arról, hogy eredményes játéka csak azon esetben számíthatnak, ha az egyéni játékkal felhagyva, az összjátéka fektetik a fősúlyt. Örövendve tapasztaltuk azt a szép haladást, melylyel e téren footballistaink elérték. De játéka meg is hozta a győzelmet, 1:0 arányban leverve az ellencsapatot. A mérkőzés kezdetén ugyan vontatottan folyt a játék, se a verseciek, se a lugosiak nem fejtették ki erejüket s így az első felidő eltelt anélkül, hogy valamelyik csapat goalt ért volna el. A második felidőben azonban már látható volt a verseci csapat fölnye. A játék szinte állandóan a lugosiak mezején folyik. Csatársorunk szép összjátékkal

megtettük harmegyed óra alatt és épen jokor érkezünk Livadiara, hogy a vonatra felzárkózzunk. Gyönyörű vidéken mentünk keresztül. Óriási hegyek között vezet tova a pálya, minduntalan nagy kanyarulatokat csinálva. A hegyeket 9 alagút szeli keresztül, melyeknek leg-hosszabbika a Sztrigy és Zsil folyók vízvalasztóján megy keresztül. D. u. 5 órakor értünk „Boli barlang kiterő” állomásra, melytől alig 5 percnyre van a híres „Csetátye Boli” bejárata. Rövid pihenő után azonnal utunk indultunk, hogy hazánknak ezen gyönyörű természeti csodáját megtekintsük. Annyit hallottunk és olvastunk e barlang szépségéről, hogy nem csoda ha égtünk a vágytól, hogy meglathassuk. „Oly hatást azonban, aminőt az réánk tett, nem várt egyikünk sem. A csodálat, bámulat felkiáltása tört elő ajkunkról, oly megkapó, lelékemelő, a maga nemében páratlan szépségű volt a kép, mely elénk tárult. Avatatlan tollammal meg sem kísérlem visszaadni szépségeit, hiszen csak halvány mását adnám annak, aminek csodálsával betelni se tudtunk. Látni kell azt, hogy fogalmat szerezhessünk annak nagyszerűségéről.

A barlang szája, mely tökéletes boltívet képez, mintegy 70—80 négyzet méter területű, kis hegyi patak folyik a barlangon keresztül, melyen fahidak tartják fenn az összeköttetést. Széles magas üregbe jutunk először, melyet a magunkkal hozott két faklya fénye alig tud megvilágítani. Jobb oldalán az üregnek elég széles száraz járható út vezet. Gyönyörű csepkkö alakulatokkal telve az egész barlang, tisztán kivehető az egyikén egy sas, kiterjesztett szárnyakkal. Mással pedig remek szőlőfürt csung alá a magas boltozatról. — A patakon átfek-

erélyesen támadja az ellenfél kapuját és Ham mér jobb szélső remek lövése megszerzi a csapat számára az első és egyedüli goalt. A többi támadás azonban megtörik a lugosiak sikeres védelmén. A lugosiak küzdelmének eredménytelenségét főleg a verseci csapat kitűnő védelme okozta, mely visszaverte a legerélyesebb és legszébb támadásokat. — Különösen kitűnt a fedezetsor gyors, furge játékával. Szépen, ügyesen játszott csatársorunk is, de tempója gyorsabb lehetne az eddiginél. Elismerés illeti meg B. e. d. a. Jenőt, ki a bíró nehez, táradtságos tisztelet töltötte be szigorú partalansággal.

A Szent István-napi munkaszünet.

A hivatalos lap mai száma közli Hieronymi kereskedelmi miniszter rendeletét a Szent István-napi munkaszünetre vonatkozólag. Szent István király napja a folyó évben szombatra esik, s így két munkaszüneti nap közvetlenül követi egymást, minek következtében a kötelező munkaszünetre vonatkozó rendelkezések fenntartása mellett a forgalmi élet nem csekély részében egyfolytában csaknem 48 órán át szenvedne fennakadást. Miután a forgalom ilymervű szünetelése főképpen az élelmézzsel kapcsolatos, de egyéb iparágaknál is, a közönségre előreláthatólag sok hátránnyal járna, az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről 1891. évi XIII. törvénycikk 3. §-a alapján, a belügyi és földmívelésügyi miniszter urakkal, illetve a horvát-szlavon-dalmat bán urral egyetértőleg a folyó évi augusztus hó 21-re eső vasárnapra kivételesen megengedem, hogy mindazon ipari munka, mely hivatali elődóm mult évi június hó 13-án 28559. számú rendelete értelmében vasárnapon az alábbi az alábbi rendelkezésemmel megállapított időnél hosszabb időn át nem végezhető, a jelzett egy vasárnapon reggeli 6 órától déli 12 óráig és esti 6 óra után akadálytalanul végezhető legyen.

Táncmulatság. Kedden f. hó 9-én tartottak meg táncmulatságukat a verseci főiskolai hallgatók a városkerti vendéglő helyiségében. A mulatság minden ízében legsikesebb nyári mulatságunk volt, teljesen megfelelt azon varakozásnak, melylyel közönségünk a mulatság elé tekintett. Latogatottsága oly nagy volt, melyet nagyon ritkán tapasztalunk mulatságainknál. Az első negyest 48 pár tancolta. Az intelligens, szép közönség a legjobb kedvben a hajnali órákig együtt maradt és a legjobb emlékekkel távozott a mulatságról. A tiszta jóvedelem mely a „Versec-Fehértemplomi kör” segélyalapja javára fordítatik, 122 kor. 44 fillér.

Felülfizetések. A verseci főiskolai hallgatóknak f. hó 9-én megtartott jótékony célú táncmulatságára a következő felülfizetések történtek: Fierz Ernő úr 15 kor. B. e. d. a. Jenő, Bucz Béla, Frank E. és Dr. Haag Aladar urak 3—3 kor. Bauer Vogel Gyula, Flo-

tett fahidon és egy keskeny, embermagasságú szűk folyosón áthaladva, orias méretű terembe jutottunk, közepén a boltozatról leszakadt csepkkö sziklával, mely egy ravatal komor képet szolgáltatja. Faklyáinkkal, még szélességében se voltunk képesek megvilágítani a barlangot. A patak egyik oldalát mossa a teremnek, a többi része egészen száraz. Rendkívül érdekes a barlang mennyezete, olyan, mintha ruhaszító koteleken végig lenne terelve a fehéremű.

Már itt Versecen nagyban készülődtünk, hogy fenyképfelveteleket csinálunk e remek barlang belsejéből, de az egész városban nem tudtunk megéneziomot szerzeni. Viténk ugyan magunkkal magnézium-port, de meggyújtani még a faklyával se tudtuk s így le kellett mondanunk arról, hogy e gyönyörű képet megörökítsük. Tovább akartunk hatolni a patak mentén, de az teljes szélességében elfoglalta azt a szűk nyílást, mely a barlang mélyébe vezet. Átgázolni pedig a hűvös idő és a késő esti órák miatt nem akartunk. Viszszatértünk tehát, bejartuk a barlang minden üregét, felkúsztunk az oldalain levő nyílásokba, de semmi különöset már nem találtunk. Kifelé indulva még soká elnézegettünk a remek csepkköalakzatokat úgy, hogy öreg este lett, mire a barlangból kiértünk és így nem kereshettük fel a hegy tulsó oldalán levő kisebb barlangnyílást, melyből a kis patak aláomlik.

A felséges barlangban látottak hatása alatt tértünk vissza az állomásra, azon erősen feltett szándékkal, hogy ha időnk engedi, megegyeszer ellátogatunk a vidékre, minden legapróbb részletében megtekinteni, felkutatni a barlangot.

(Folytatása következik.)

rian György, Schenk Ferenc és Milleker Ignác urak 2—2 kor. N. N. 1 kor. Hunek Emil 40 fill. A nemesszívű adakozók fogadják ez úton a rendezőség hálás köszönését.

Harcszerű lövészet. F. évi szeptember hó 2-án reggel 6 órától délelőtt 11 óráig a m. kir. verseczi 7 honvéd gyalogezred 1 zászlóaljának legénységével harcszerű lövészet fog tartatni a vojvodinczi úton lévő T. 110. ponttól kezdve Jabuka irányában. Ennélfogva városi rendőrkapitányságunk részéről úgy a gyalog, mint a kocsis közlekedés, valamint a mezői munka teljesítése a lötéruleten és annak környékén a fentjelzett napon és időben szigorúan be van tiltva.

Tüzek. Sok munkájuk akadt e héten derék tűzoltóinknak, a vészharang kongása sokszor zavarta fel e héten városunk nyugalmát. Hetfőn reggel a szerb szérűskert szomszédságában kigyulladt egy szalmakazal és a szélben csakhamar 6 közeli kazal tüzet fogott, úgy hogy tűzoltóink kénytelenek voltak késő estig készenlétet tartani a helyszínen. — Ugyanaznap d. u. a temesvári úton Gsell József házában gyulladt ki a mennyezet, melyet azonban a rögtön kivonult tűzoltóság csakhamar lokalizált. — Hetfőn d. e. Temes-Kutason is nagy tűz ütött ki a Bähr fele erdőben, melyet a tűzoltóság a falu népevel csak nagy nehezen birt megfékezni. A kár nem nagy. — Kedden Zoffmann Lipót lakत्या-utcai házában háromszor keletkezett padlástűz, melyet a szomszédok, később pedig tűzoltóink elfojtottak anélkül, hogy nagyobb kárt okozott volna. Sokkal veszélyesebb természetű volt azon bolttűz, mely a temesvári úti Stojkovicsele házában ütött ki Pollak Jakab palinkamérésében. A boltban felhalmozott szeszanyagok csakhamar felrobantak, ami a mentés munkáját óriási mértékben megnehezítette, úgy hogy a bolt és a vele összeköttetésben álló lakás berendezése csaknem teljesen a lángok martaléka lett. A kár tetemes. — Csütörtökön este 11 órakor a posta-utcában gyulladt ki özv. Mészáros Jánosné háznak tetőzete. A rögtön kivonult tűzoltóság eleinte szemetlenül állott a romboló elem pusztításával szemben, mert a nagy szárazság folyán alig kapott vizet, amíg a tűzoltóság vizeslajtjai meg nem érkeztek. Sikerült mégis a tetőzet utcára néző részét, melyre már szintén átsapott a tűz, megmenteni. A padláson lévő nagy mennyiségű ruhanemű azonban teljesen elhamvadt. A kár nagy összegre rúg, egy része azonban a bizt. összegből megkerül. A tűz oka eddig teljes bizonyossággal kiderítve nincs, valószínűnek tartják azonban, hogy a villamos vezetékben keletkezett rövid zárlat okozta a veszedelmet.

A beiratások a jövő 1905—6-iki tanévben a községi népiskolánál f. é. szept. hó 1., 2. és 3-án történnek. Az 1868. évi 38. t.-cz. 1.§-a értelmében a szülők és gyámok kötelessége gyermekeiket a 6. életév kezdetétől a 12. életév betöltéséig a mindennapi rendes iskolába tudni. Szintén a népiskolába felvételt hajózt tanuló kötelessége keresztlevelel kimutatni azt, hogy az előirt életkort már elérte. Azon tanulók azonban, kik a 12. életévüket már túlhaladták, a fent nevezett törvényzikk értelmében kötelesek 15. életévük betöltéséig a gazda-is-méltó iskolát látogatni; ezeknek felvétele is a fent nevezett napokon történik. — A beiratások a népiskolai épületben (Fehértemplomi út) tartatnak. Figyelmeztetjük tehát a szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket a meghatározott napokon vették föl az iskolába, nehogy egyes késedelmezők a tanév kezdetét zavarják. Szeptember hó 5-én reggel 8 órakor a helybeli róm. kath. egyházban ünnepélyes istentisztelet, „Veni sancte” lesz, melyen minden tanulónak részt kell vennie. A rendes előadások szeptember hó 6-án kezdődnek.

Talány. Jó idő jár: jó a termés; rossz idő jár: rossz a termés — ez természetes és logikus. Milyen más azonban a helybeli mérsáros uraklogikája. Az idén a kedvezőtlen takarmányviszonyok miatt a szarvasmarha olcsó, tehát a mérsárosok is olcsón ve zik. A logika szerint nekik olcsóbban kellene árúsitaniok a húst. Azonban nem úgy van, mert nemcsak hogy nem szállítják le a hús árát a beszerzési árak arányában, hanem még csak vissza sem állítják azt az állapotot, a mely a tavasszal foliépett járványok előtti időben volt, hanem megtartják azokat a kényszerarokat, a melyeket a járványok, ha nem is egészen indokoltta, de legalább érthetővé tettek. Ez egyszerűen érthetetlen valóságos talány, melynek megfjtését az illetékes hatóság szíves figyelmébe ajánljuk.

Nemzetiségi fészkelődés. Temes-Strázsa község képviselőtestületének legutóbbi ülésén az ottani gör. kel. román lelkész azt az indítványt tette, hogy mindaddig, míg a képviselőtestület jegyzőkönyveit román nyelven nem vezetik, a képviselőtestület ne tárgyalon. A hazafias többség leszavazta ezt a vakmerő indítványt. Azok közt, akik a lelkész indítványát pártolták, volt Nikolaevics Sebő községi közigyám is. Somogyi Gyula fehértemplomi járási főszolgabíró értesülve erről, Nikolaevics közigyám ellen elrendelte a fegyelmi eljárást és egyzsersmind felfüggesztette őt hivatalától. A főszolgabíró erélyes és gyors intézkedése teljes elismerésre méltó.

Tífuszjárvány a Délvidéken. A nagy hőség, amely a kutak vizét kiszáritja s az ivóvizet megrontja, egyre-másra szítja a tífuszjárványt. Arad után, ahol már ugyan szünnőfélben van a járvány, most Torontalból kapunk hrt tífuszos megbetegedésekről. A Nagybcskerek közelében levő Klekk községben lépett fel járványszerűleg a fertőző betegség. Egyetlen házában hét tífuszos beteg van. A járvány hírére Jankó Ágoston alispán megtette a legszigorubb óvó- és védőintézkedéseket és rendeletileg intézkedett az egész vármegye területére nézve. Az itt körülünk, a szomszédságban elharapódzó járvány mindenesetre szigorubb intézkedésekre figyelmezteti már jóelőre is Temesmegye és Versec város közegészségügyi vezetőit is.

Szülők figyelmébe ajánljuk Róser tan- és nevelőintézetét Budapesten alapítottatott 1853-ban. E kitűnő hírnévének orvendő intézet magában foglal 3 osztályu felső keresk. iskolát, mely teljesen egyrangú az állami. községi és testületi felső kereskedelmi iskolákkal- és négy osztályu polgári iskolát. Bizonyítványai állam-érvényesek és az egyéves onkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók az iskolákkal kapcsolatos nevelőintézetbe felvétetnek. Értesítést küld Róser János igazgató Budapest VI, Arad-utca 10.

A múzeumok és könyvtárak országos szövetsége, mint értesülünk, f. évi október hó 29-én tartja első évi rendes közgyűlését Temesvarott. Ezen alkalommal a szövetség október hó 30-ára lerándulna városunkba, az itteni múzeum megtekintésére. Múzeumunk igazgatóságát már felszólították, hogy erre nézve programot állítson össze és a vendégek ellátásáról gondoskodjék.

Mérsékeltáru jegyek Szent István napjára. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magyar királyi államvasutak, valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — az üzembükben álló helyi vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárasával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30%-al mérsékelt áru menettérti jegyek adatnak ki. Ezen menettérti jegyek f. évi augusztus hó 16—20. napjain — az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban — valamennyi személyszállító vonatok (expresszvonatok kivételével) fognak kiadatni. A menettérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, a visszatérést legkésőbb az 5. napon éjjél előtt meg kell kezdeni, megjegyezvén azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak augusztus hó 20-án délután történhetik, korábbi visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakításának sem menet, sem jövetkor nincs helye. Gyermekekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

Rendelet a tűzveszélyek csökkenéséről. A belügyminiszter rendeletet adott ki, a melyben felhívja a hatóságot, hogy tekintettel a mostani rendkívüli nagy szárazságra a tűzveszélyek csökkentése, megelőzése és megakadályozása érdekében a tüzrendészeti és tüzbiztonsági övrendszabályokat, különösen pedig a takarmány és szalmás gabonatermés elhelyezésére és az utóbbi elcséplésére vonatkozó szabályrendeleti rendelkezések fokozottabb és szigoru betartását a legéberebben ellenőrizze és ellenőriztesse.

Nem vesznek fel póstagyakornokokat. Utóbbi időben úgy a kereskedelmügyi m. kir. ministeriumhoz, mint az egyes posta és távirtd igazgatóságokhoz sűrűn érkeznek kérények posta és távirtd gyakornokjelöltté való felvetelért. A temesvári m. kir. posta és távirtd igazgatóság ez úton is tudatja az érdekeltekkel, hogy a m. kir. kereskedelmügyi ministernek f. évi július hó 18-án kelt rendelete z r r

a gyakornokjelöltek létszámában üresedés nincs, ezért ily állásokra pályázat nem hirdettetik és gyakornokjelölteket pályázaton kívül sem fog-nak felvenni.

Szerkesztői levelezés.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős; ifj. tarnói Buócz Béla.

5354. szám. — tan. 1904.

Árlejtési hirdetmény.

Versecz thjf város belterületén a közvágóhid és villamvilágítási telep közt húzódó közúton létesítendő két darab 1439 Kor. 92 f-rel előiranyzott kő ellenfalas, vasgerendás átereszezennel nyilvános zart ajánlati versenytárgyalást hirdetek a következő feltételek mellett.

1.) Pályázhat minden magyar honpolgár ki azon esetre, ha szakképességgel nem bír, köteles az árlejtés után 8 napon belül a tanácsnál azon felelős szakképességgel bíró egyént megnevezni, kivel az elvállalt munkát végeztetni fogja.

2.) Az ajánlattevő aláírásával ellátott, pecséttel lezárt ajánlatok f. é. augusztus hó 26-ig d. előtt 10 óráig a tanács iktatóban nyujtandók be azon felirással: „Ajánlat a Versecz thjf. város közútján létesítendő 2 áteres munkálataira.

3.) Az ajánlatban számokkal és írással kiteendő százelekban azon arengedmény vagy felülfizetés, melylyel vállalkozó a költségelőirányzat szerinti munkálatokat elvállalni hajlandó.

4.) Az ajánlathoz az előiranyzati összeg 50% bánatpénze gyanant csatolandó vagy készpénzben vagy ovadekkes papirokban.

5.) Tavirati vagy későn érkezett s bánatpénzzel el nem latott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

6.) A munkálatokra vonatkozó tervezetek, költségvetések és építési feltételek a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

7.) Az ajánlatok fölött augusztus 26-án d. e. 11 órakor az építészeti bizottság fog dönteni. A városi tanács fentartja magának a jogot az ajánlatok között tetszés szerint választani.

Versecz, 1904. évi augusztus hó 8-án.

Polgármester szabadságon

Koszirovics főjegyző.

5334 szám tan. 1904.

Hirdetmény.

A verseczi honvédlaktanya nyári barak tetőzetének cserép tedellel való ellátására ezenel nyilvános zart ajánlati tárgyalást hirdetek:

A sajátkezileg aláirt pecséttel zart ajánlatok f. hó 26-ig d. e. 10 óráig a tanács iktatóban nyujtandók be ezen felirással: „Ajánlat a verseczi honvéd laktanya nyári baraknak cserép fedezési munkálataira”.

Az ajánlathoz az 1455 Kor. 48 fill. költségelőirányzatnak 50% készpénzben vagy ovadekkes értékpapirban csatolandó.

Későn érkezett vagy bánatpénzzel el nem latott ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatban számmal és szóval kiteendő az arengedmény vagy felülfizetés, melylyel, vállalkozó a munkát atveszi.

A munkálatra vonatkozó feltételek is költségelőirányzat a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Az ajánlat felett f. é. augusztus hó 26-án d. e. 11 órakor az építészeti bizottság fog dönteni. A tanács fentartja magának a jogot az ajánlatok között tetszés szerint választani.

Versecz, 1904. évi augusztus hó 8-án.

polgármester szabadságon.

Koszirovics, főjegyző.

Squarehead magbuzára

24 korona árban 3 korona felpénz mellett előjegyzések már most elfogadtatnak. 10 métermázsán alól nem lesz adava.

Kassel Zsigmond birtokkezelősége.
Nagyszredistye.

T. C.

A t. c. közönségnek bátorkodom tudomására hozni, hogy a Zoffmann János féle házban (városháztér 4.) lévő, ujjannan felépített

fényképészeti műtermet

megnyitottam, mely a mai kor igényeinek legmegfelelőbbben van berendezve a legújabb díszletekkel és legjobb gépekkel van ellátva. Felvételeket bármely nagyságban készítik és a legnagyobb gonddal állítok ki.

Különösen ajánlom a t. c. közönségnek mint újdonságot platina, színes, aquarel képeimet, azonkívül készítik a legmegfelelőbb kivitelben életnagyságú arcképeket Házonkívüli felvételeket, bármikor eszközölök, még borús időben is a legjobb sikerrel.

Számos látogatást kér tisztelettel

Rechnitzer István,

ő. cs. és kir. fens. József főherceg udvári fényképész.

4472. szám. — 1904.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Versecz város 1904. évi utadó előírása elkészült és a mai naptól számított 8 napon át közzemlére tétetik ki.

Az előírás elleni esetleges felszólalások a közzemlére tételt következő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál nyújtandók be.

Verseczen 1904 évt augusztus hó 11-án

Bodry,

adóügyi tanácsnok mint hivatalfőnök.

Szülők figyelmébe.

A Gerő-féle nyilvánossági joggal fölruházott tan- és nevelőintézetében Verseczen (Andrássy-sétány) a jövő 1904/1905. tanévre fölvetetnek tanulók, kik az elemi népiskolát látogatni óhajtják. A beiratások f. hó 28. án kezdődnek meg. A tanítás szeptember 2-án veszi kezdetét. Bővebb felvilágosítást készséggel ad

Versecz, Andrássy-tér 3.

Gerő Vilmos

isk. tulajdonos.

2680 szám 1904. Versecz th. város számvevőségétől.

Intés.

Mindama háztulajdonosok a kik az 1904 évi július hó 1 én esedékes volt aszfalt-jardai részleteikkel még hátralékban vannak ezennel felhivatnak, hogy tartozásukat 14 nap alatt különben végrehajtás terhe mellett a városi házipénztárnál rövjak le.

Verseczen, 1904 évi augusztus hó 5-én.

Ullmann József,

számvevő.

Schicht-szappan

jegyek:

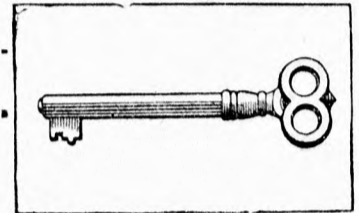
„szarvas“

„kulcs“



Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.



Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

Mayering Emma

leánynevelő intézetében,

mely nyilvánossági joggal, négy elemi és négy polgári osztálylyal és benlakással bir, a beiratások az 1904/5-iki tanévre augusztus hó 26-án kezdődnek. **Tandíj** a négy elemi osztályban havi 6 kor. a polgári osztályokban 12 kor. Ezen összegért a növendékek osztályonként az összes előirt köteles tantárgyakban, a francia nyelv, ének, festés- és kézimunkában nyernek oktatást. Benlakó növendékek havi 58 kor. ért nyernek teljes ellátást és a felsorolt tantárgyakban kiképzést. Zongora oktatásért havi 12 kor. fizetendő.

Az oktatás szeptember 1-én kezdődik.

Bővebb felvilágosítást szivesen ad

Mayering Emma,

az intézet-tulajdonosnő.

VERSECZEN, Városháztér Zoffmann-féle ház.